

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Predmet broj: S1 1 K 018442 18 Krž

Datum donošenja: 14. 02. 2019. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu:

sudija Mirza Jusufović, predsjednik vijeća

sudija Hilmo Vučinić, član vijeća

sudija dr Dragomir Vukoje, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

protiv optuženog

Milisava Ikonića i dr.

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Miroslav Janjić

Branilac optuženog Milisava Ikonića: advokat Zorana Čarkić

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, Apelaciono odjeljenje Odjela I za ratne zločine, u vijeću sastavljenom od sudija Mirze Jusufovića, kao predsjednika vijeća, te Hilma Vučinića i dr. Dragomira Vukoje, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Dženane Deljković Blagojević, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Milisava Ikonića i dr., zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ) koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ, odlučujući po žalbi braniteljice optuženog Milisava Ikonića, advokata Zorane Čarkić, izjavljenoj protiv presude Suda BiH broj: S1 1 K 018442 15 Krl od 14.09.2018. godine, nakon održane javne sjednice apelacionog vijeća u skladu sa članom 304. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) u prisustvu tužitelja Tužilaštva BiH Miroslava Janjića, optuženog i njegove braniteljice, dana 14.02.2019. godine, donio je slijedeću:

PRESUDA

Žalba braniteljice optuženog Milisava Ikonića ODBIJA SE kao neosnovana i presuda Suda BiH broj: S 1 1 K 018442 15 Krl od 14.09.2018. godine se potvrđuje.

OBRAZLOŽENJE

I. TOK POSTUPKA

1. Presudom Suda Bosne i Hercegovine broj: S 1 1 K 018442 15 Krl od 14.09.2018. godine, optuženi Ikonić je oglašen je krivim da je radnjama opisanim u tački 1. izreke presude, počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. KZ SFRJ koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ, te je optuženi Ikonić osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) godina. U izrečenu kaznu optuženom je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru počev od 03. marta do 03. aprila 2015. godine.

2. Na osnovu člana 188. stav 4. ZKP-a BiH, odlučeno je da se optuženi Ikonić oslobađa dužnosti naknade troškova krivičnog postupka i da isti padaju na teret

budžetskih sredstava. Također je odlučeno da se u skladu sa članom 198. stav 2. ZKP-a BiH oštećena S1 sa imovinskopравnim zahtjevom upućuje na parnicu.

3. Istom presudom u tački II. na osnovu člana 284. tačka c) ZKP BiH, optuženi Zoran Ilić je oslobođen od optužbe da je radnjama opisanim izreci, počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. KZ SFRJ koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ. Na osnovu odredbe člana 189. stav 1. ZKP BiH optuženi Ilić je oslobođen dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, koji padaju na teret budžetskih sredstava. U skladu sa članom 198. stav 2. ZKP BiH oštećena S 3 je sa imovinskopравnim zahtjevom upućena na parnicu.

4. Protiv osuđujućeg dijela prvostepene presude žalbu je izjavila braniteljica optuženog Ikonića i to zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o krivičnopравnoj sankciji. Žalbom se predlaže da vijeće Apelacionog odjeljenja pobijanu presudu preinači i optuženog oslobodi od optužbe ili da presudu ukine i odredi održavanje pretresa.

II. ODGOVORI NA ŽALBU

5. Odgovor na žalbu dostavilo je Tužilaštvo BiH 10.12.2018. godine, u kojem se navodi da je žalba branioca neosnovana i predlaže da se žalba odbije .

6. Vijeće Apelacionog odjeljenja (Vijeće) je održalo javnu sjednicu u predmetu 14.02.2019. godine, na kojoj je branilac optuženog izjavila da ostaje u cjelosti kod navoda iz pismeno podnesene žalbe, kao i Tužilaštvo BiH kod navoda da je žalba neosnovana i da je treba odbiti i potvrditi prvostepenu presudu.

III. OPŠTA RAZMATRANJA

7. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, vijeće Apelacionog odjeljenja napominje da je obaveza podnosioca žalbe da u skladu sa odredbom iz člana 295. stav (1) tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.

8. Budući da vijeće Apelacionog odjeljenja na osnovu odredbe člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda, obaveza je podnosioca žalbe da

žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.

9. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude, zbog čega će vijeće Apelacionog odjeljenja neobrazložene i nejasne žalbene prigovore *prima facie* odbiti kao neosnovane.

IV. BITNE POVREDE KRIVIČNOG POSTUPKA

10. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka, kao žalbeni osnov, definisane su članom 297. ZKP BiH, te su taksativno nabrojane u tačkama od a) do k) stava 1. ovog člana.

11. S obzirom na težinu i značaj počinjenih povreda postupka, ZKP BiH pravi razliku između onih povreda koje, ako se utvrdi da postoje, stvaraju neoborivu prepostavku da su negativno uticale na valjanost izrečene presude (apsolutno bitne povrede) i povreda kod kojih se, u svakom konkretnom slučaju, ostavlja na ocjenu sudu da li je ustanovljena povreda postupka imala ili mogla imati negativan uticaj na valjanost presude (relativno bitne povrede).

12. Za razliku od apsolutnih, relativno bitne povrede nisu taksativno pobrojane u zakonu već postoje ako Sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovog zakona, a to je bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude (član 297. stav 2. ZKP BiH).

13. Ukoliko bi vijeće našlo da postoji neka od bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, obavezno je da, u skladu sa odredbom iz člana 315. stav 1. tačka a) ZKP BiH, ukine prvostepenu presudu, osim u slučajevima iz člana 314. stav 1. ZKP BiH.

A. PRIGOVOR IZ ČLANA 297. STAV 1. TAČKA K) ZKP-A BiH

14. Odbrana optuženog ističe da prvostepena presuda u pogledu bitnih povreda krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, ne sadrži ocjenu svih dokaza, te se nije bavila obrazloženjem kontradiktornih dokaza. Odbrana navodi da se prvostepeni

sud bavio i cijenio je samo dokaze koji idu na štetu optuženog, dok dokazi koji idu u korist optuženom prvostepeni sud uopšte nije uzeo u obzir.

15. To se najprije odnosi na kontradiktornosti u iskazu i ranijim izjavama svjedoka S1. Prema stavu odbrane obrazloženje ovih kontradiktornosti je paušalno i sud nije dao objektivnu ocjenu iskaza, jer bi u suprotnom bio u sumnji u pogledu važnih činjenica. Pored problematične ocjene iskaza svjedoka S1, na isti način je sud pristupio ocjeni i drugih odlučnih svjedoka i to svjedoka S2, Marije Kurćehajić, Lejle Akšamija Tanović i Hasije Hadžihasanović. Odbrana u svezi s tim naročito želi da podcrta da niti svjedok Kurćehajić, niti svjedok Akšamija-Tanović nisu vidjele da je konkretni optuženi izvodio S1, a nisu za njega ni čule. Također nisu potvrdile ni da je svjedok S1 izvođena svaku noć zaredom, kako je to utvrđeno u presudi.

16. Analizirajući žalbene prigovore, odbrana u žalbi nije osnovano ukazalo da prvostepena presuda sadrži bitnu povreda propisanu članom 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH. Kako proizilazi iz prvostepene presude, evidentno je da je prvostepeni sud pažljivo cijenio sve provedene dokaze, pogotovo iskaz oštećene S 1, kao i svjedoka S 2, da je pravilno utvrdio sve odlučne činjenice, dajući pri tome razloge i argumetaciju za svoja utvrđenja, koja su prihvatljiva i za ovo vijeće, ne ostavljajući razloga za sumnju u pogledu tih utvrđenja.

17. Vijeće najprije podsjeća da je inkriminacija iz optužnice specifična u pogledu izvršenja i načina dokazivanja, jer u njoj u pravilu učestvuje počinitelj i žrtva, tako da je često jedini dokaz u ovim predmetima svjedočenje žrtve.

18. U vezi s tim, pravilno je ocijenjeno da oštećena nema motiva niti razloga da neosnovano tereti optuženog, da je o događajima iz škole mogla razgovarati samo sa S2 i da sa drugim svjedocima o tome nije razgovarala. Prvostepeni sud je pravilno uzeo u obzir i godine oštećene u vrijeme ovih događaja, da se radilo o mladoj osobi, koja u takvim okolnostima mora osjećati strah i traumu zbog svega proživljenog, te je ispravno zaključeno da nedosljednosti na koje je odbrana ukazala, imajući u vidu sve okolnosti događaja, nisu takve prirode da njen iskaz čine neuvjerljivim ili nepouzdanim. Naročito jer je iskaz svjedoka S1 u potpunosti potkrijepljen iskazom svjedoka S2 koja je njena majka i očevidac događaja, a koja je i poznavala optuženog Ikonića.

19. Suprotno tvrdnjama odbrane prvostepena presuda je cijenila sve izvedene dokaze uključujući dokaze odbrane, i dovodeći ih u vezu sa dokazima optužbe, te dajući svoj stav

u vezi njihove dokazne vrijednosti (paragraf 160. prvostepene presude). Nadalje, primjetno je da je oštećena S 1 tokom davanja svojih izjava u istražnom postupku govorila i o drugim događajima, uključujući i silovanje od strane drugih lica, ne samo optuženog, kao i o radnjama drugih vojnika koji su silovali druge žene. Međutim, tokom glavnog pretresa bila je izričita u svojoj tvrdnji da želi da govori samo o tome šta se njoj dešavalo za vrijeme njenog boravka u školi.

20. Vijeće smatra da prvostepena presude slijedi praksu Ustavnog suda BiH¹, te da obrazloženje analize svih provedenih dokaza ne ostavlja nikakvu sumnju u zaključak prvostepene presude o krivici optuženog. Žalbom se po mišljenju Vijeća ne dovodi u pitanje koja od odlučnih činjenica relevantna za utvrđivanje krivice optuženog nije dokazana na način da zadovolji standard izvan razumne sumnje, a što bi dovelo u pitanje i načelo *in dubio pro reo* iz člana 6. stav 2. Evropske konvencije, što se također žalbom tvrdilo.

21. Konačno, Vijeće nalazi da žalbeni progovori koje odbrana ističe u ovom dijelu se odnose uglavnom na pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, te će se vijeće detaljno baviti ovim prigovorima i ispitivanje daljnjih žalbenih navoda ograničiti samo na analizu prigovora žalbe koji se odnose na pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja.

V. ŽALBENI OSNOV U SKLADU SA ČLANOM 299. ZKP BIH: POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

A. STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI

22. Vijeće Apelacionog odjeljenja, u kontekstu ovog žalbenog prigovora, primjećuje da se presuda može pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, kada je sud neku odlučnu činjenicu pogrešno utvrdio ili nije utvrdio, odnosno kada na to ukazuju nove činjenice ili novi dokazi, a sve u skladu sa odredbom člana 299. ZKP BiH.

23. Standard koji vijeće Apelacionog odjeljenja treba primijeniti prilikom preispitivanja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja jeste utemeljenost. Vijeće Apelacionog odjeljenja će prilikom razmatranja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja utvrditi da li bi jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima došao do tog zaključka,

¹ Odluka Ustavnog suda BiH broj AP 2005/13 od 20.jula 2016.godine

isključujući svaku razumnu sumnju. U tom smislu, prilikom utvrđivanja da li je zaključak prvostepenog suda bio opravdan, Vijeće Apelacionog odjeljenja će krenuti od načela da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdio prvostepeni sud u prvostepenom postupku.

24. Vijeće Apelacionog odjeljenja ima na umu, kao opšte načelo, da je zadatak da sasluša, provjeri i odmjeri dokaze izvedene u prvostepenom postupku prvenstveno u diskrecionoj nadležnosti prvostepenog suda. Stoga ovo Vijeće mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja, koje je utvrdio prvostepeni sud. Vijeće Apelacionog odjeljenja može vlastitim nalazom zamijeniti utvrđenje prvostepenog suda samo ako jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima ne bi mogao donijeti takvu presudu, kada dokazi na koje se oslanjao prvostepeni sud ne bi mogli biti prihvaćeni od strane bilo kojeg objektivnog suda ili kada je ocjena dokaza "potpuno pogrešna".

B. ŽALBENI NAVODI U VEZI POGREŠNO ILI NEPOTUPNO UTVRĐENOG ČINJENIČNOG STANJA

25. U tački 1. osuđujućeg dijela presude, utvrđeno je da je optuženi u drugoj polovini mjeseca jula 1992.godine, vršio krivičnopravne radnje silovanja nad oštećenom S1 a na način opisan u izreci. Ovakav zaključak je prvostepeni sud donio na temelju iskaza svjedoka oštećene S1, S2, te iskaza svjedoka Lejle Akšamije- Tanović i Marije Kurćehajić.

26. Odbrana je u žalbi prvenstveno osporavala zaključak prvostepenog suda da je optuženi kriv za navedene radnje na način da je osporavala kredibilitet oštećene S1, ukazujući na razlike između iskaza datog na pretresu u odnosu na ranije izjave iz istrage. Vijeće je cijeniło iskaz dat na pretresu, zaključke prvostepenog suda u ocjeni kredibiliteta oštećene, kao i zaključke u pogledu drugih dokaza kojima se iskaz oštećene pokrjepljuje, te konačno i dijelove izjava pročitanih na glavnom pretresu na koje je odbrana ukazivala tokom postupka.

27. U tom smislu Vijeće je utvrdilo da je prvostepena presuda pravilno utvrdila odlučne činjenice i to na osnovu iskaza ključnih svjedoka S1 i S2, čiji iskazi su u odlučujućim dijelovima koji se odnose na radnju optuženog u potpunosti saglasni jedan drugom, uvjerljivi i ne ostavljaju prostora sumnji u drugačiji zaključak. Pored toga, oštećena S1 i S2 nisu jedine svjedočile, iskaz su dali i drugi svjedoci Lejla Akšamija Tanović i Marija Kurćehajić, koje su također bili zatočene zajedno sa njima u srednjoškolskom centru. Iako ova dva svjedoka nisu poznavale optuženog i to su izjavile na pretresu, potvrdile su da je

oštećena izvođena svaku večer tokom boravka u školskom centru i da se u u školski centar vraćala u jako lošem stanju. Sve upravo onako kako su i oštećena S1 i S2 izjavile na pretresu.

28. Kada su i pitanju konkretni prigovori u pogledu konkretnih činjenica za koje odbrana tvrdi da nisu potpuno utvrđene i da nisu mogle ni biti utvrđene, kako se navodi iz kontradiktornih izjava oštećene S1, vijeće je iste ocijenilo kao neosnovane.

29. Najprije, prema stavu odbrane nije tačno utvrđen broj dana i noći koje je S1 provela u SŠC. Oštećena je u svojoj izjavi i u ranijim izjavama koje je davala, izjavila da je u školi provela mjesec dana, a da je za to vrijeme radi silovanja izvođena 20 puta. Odbrana smatra da je ova činjenica pogrešno utvrđena, jer svi svjedoci navode da su u SŠC dovedeni krajem jula, a da su za Sarajevo prevezeni 5. augusta 1992. Također, odbrana ističe da nije jasno kako se inkriminirani događaj dogodio u drugoj polovini jula, ako svjedok S1 navodi da je silovana odmah prvo večer i onda narednih šest večeri, a da je također silovana i posljednju noć prije polaska.

30. Međutim, ovaj prigovor odbrane vijeće cijeni neosnovanim. Analizom dokaza i argumentacije kojom se prvostepeni sud rukovodio u utvrđivanju ove činjenice, vijeće nalazi da činjenica u pogledu vremena dolaska, te trajanja boravka oštećene S1 nije nepotpuno utvrđena, niti u tom smislu postoji kontradiktornost u kazivanju svjedoka S1. Prvostepeni sud je u paragrafu 91. pobijane presude utvrdio na temelju iskaza svjedoka S1 i S2, da su krajem jula 1992. godine odvedene u srednjoškolski centar od strane srpske vojske. To je također potvrdila i svjedok Lejla Akšamija Tanović koja je navela da je krajem jula 1992. godine odvedena u srednješkolski centar i da je tu tada zatekla oštećenu S1 i S2. Činjenica da su oštećene napustile mjesto zatočenja 05.08.1992. godine, suprotno tvrdnjama odbrane, ne isključuje pouzdanost svjedočenja oštećene S1 u pogledu vremena za koje je ona tvrdila da je provela u zatočenju.

31. Nadalje, odbrana tvrdi da je svjedok S1 izjavila u ranijim izjavama kako je za vrijeme zatočenja od mjesec dana, izvođena i silovana preko 20 puta. Međutim, svjedok je objasnila da se ne sjeća da je dala takvu izjavu i ostala je pri iskazu koji je dala na pretresu. U tom smislu je njen iskaz o trajanju vremena boravka i događaja koji su joj se desili u srednjoškolskom centru, pokrijepljen i od strane svjedoka S2 njene majke koja je na identičan način svjedočila o trajanju boravka u školskom centru i odvođenju i silovanju njene kćerke, te ova dva iskaza u potpunosti odgovaraju i iskazima drugih saslušanih svjedoka koji su govorili o boravku u školskom centru.

32. Pored toga, odbrana ističe da niti jedan od saslušanih svjedoka izuzev svjedoka S1 i S2 ne vide da optuženi odvodi oštećenu S1, niti ga identifikuju kao počinioca. Pa čak, kako tvrdi odbrana u žalbi, ni optužena nije navela da je u to vrijeme poznavala optuženog.

33. Vijeće ne nalazi osnovanim ni ovaj prigovor. U svom iskazu svjedok S2 opisala je na koji način je oštećena S1 odvođena i ko je u tome učestvovao. Navela je da je u svom stanu bila do kraja jula, kada je otišla kod rodice odakle je i odvedena sa S1 u srednjoškolski centar. Također u iskazu svjedokinja navodi da je po njih u stan kod rodice između ostalih i došao i optuženi sa još jednim vojnikom Macolom kako navodi, kada ga je prepoznala među tim vojnicima. Ali i on je nju prepoznao, jer je pitao odakle ona tu. Pored toga, dalje u iskazu navodi da su „Miko i ostali, pokupili cure i odveli ih“, i to S1 i još dvije djevojke, te da joj je te prilike rekao da ga ne oslovljava imenom.

34. Prema iskazu ovog svjedoka, nema dileme da je u odvođenju S1 iz srednjoškolskog centra po dolasku, učestvovao i optuženi Miko Ikonić, te tu činjenicu ni ovo Vijeće ne nalazi nerazjašnjenom.

35. Sljedeća činjenica za koju odbrana tvrdi da je ostala nerazjašnjena je da je u izjavi koju S1 dala Federalnom ministarstvu 23.10.2011. godine, izjavila da je prve noći izvedena zajedno sa dvije djevojke i da je silovana više puta od strane 3-4 nepoznata vojnika i da su tek rano ujutro vraćene u školu, te navela je da ne poznaje silovatelje. Ali na pretresu je rekla da je vraćena u školu i ponovo te noći izvedena i silovana od strane Mike Ikonića. Međutim, ako se analizira svjedočenje S1, prema stavu i ovog Vijeća, svjedok je uvjerljiva u svom opisu odvođenja najprije u toku dana, kada je sa još par djevojaka odvedena u stan i tu silovana od strane jednog vojnika, te tek naveče da je izvedena iz škole i silovana od strane Mike Ikonića. Vijeće ne nalazi nepotpuno utvrđenom ovu činjenicu, naročito jer iskaz oštećene S1 potkrjepljuje i iskaz njene majke S2 koja je s njom bila zatočena i koja je opisala odvođenje oštećene S1 tog dana dva puta, od kojeg je drugi put naveče odveo optuženi Ikonić i ona je to vidjela kada im je pružala otpor, pokušavajući je spasiti od odvođenja. Svjedokinja S 2 potvrđuje da joj je odmah naveče po povratku u školu, S 1 rekla da ju je silovao optuženi. Sva ostala silovanje oštećene S 1 tokom narednih noći, od strane optuženog, su identična silovanju koje se desilo prve noći.

36. Kada je u pitanju prigovor koji je odbrana istakla da niko od svjedoka nije bio siguran u pogledu identiteta optuženog Ikonića, odnosno da ni svjedoci Marija Kurćehajić i Hasija Hadžihasanović, niti svjedok Lejla Akšamija-Tanović ne navode da su prepoznale

optuženog da odvodi oštećenu, Vijeće nalazi da iz provedenih dokaza nema sumnje u pogledu činjenice da je upravo optuženi lice koje je počinilo ovu radnju optuženja.

37. Iz iskaza svjedoka oštećene S1 da se zaključiti da ona u vrijeme dešavanja iz optužnice nije živjela u Rogatici, već je ... u Sarajevu, te da se sa optuženim koga ona označava sa Miko Ikonić sreće u trenutku kada dolazi grupa vojnika u kuću njene rodice, i dok ih odvođe prema školi majka (S 2) joj govori da se taj vojnik zove Miko Ikonić. Svjedokinje Akšamija – Tanović i Kurćehajić su potvrdile da je S1 izvođena iz škole na način na koji je opisala, ali one su izjavile i da ne poznaju optuženog te nisu mogle potvrditi da je on u tom učestovao. Samo su potvrdile da se izvođenje odvijalo upravo na način kako su to i S1 i S2 opisale i to svjedok Akšamija -Tanović je bila u holu kada su djevojke odvođene i potvrdila da su to svi ostali mogli vidjeti, a svjedok Kurćehajić je to čula kada su čekale u redu za toalet. Dakle, iako ostali svjedoci nisu poznavali optuženog, oni u ključnom dijelu potkrjepljuju iskaz oštećene S1 i svjedoka S2.

38. Prema ocjeni ovog vijeća, svjedok S2 je dala uvjerljiv iskaz o tome da je u kritičnom periodu poznavala optuženog, jer je bila ... koji je živio u ... u Rogatici gdje je i S2 živjela i da je par puta i Miko tu dolazio. Navela je da kada ga je vidjela po zarobljavanju, da se obradovala jer se nadala da će im pomoći. Iako ga oštećena S1 nije poznavala, prepoznala ga je njena majka S2 koja je s njom bila cijelo vrijeme. Prema tome, vijeće se slaže sa ocjenom prvostepenog suda kada nalazi svjedočenje svjedoka S2 ključnim u identifikaciji optuženog, te vijeće nalazi da se na ovakvom iskazu mogao zasnovati zaključak van razumne sumnje u pogledu odlučne činjenice koja se odnosi na identitet optuženog kao lica koje je učestvovalo u počinjenju inkriminirane radnje na način opisan u optužnici.

39. Neosnovan je i navod odbrane da oštećena S 1 nije vidjela u mraku optuženog i da ga nije mogla prepoznati prilikom njenog izvođenja u noćnim satima. Oštećena S 1 potvrđuje da je u prostoriji bio mrak i da joj bilo teško prepoznati optuženog u mraku, u mometu njenog izvođenja iz škole. Međutim, oštećena S 1 je potvrdila da je optuženog jasno mogla vidjeti vani, prilikom ulaska u kola i da nema bilo kakve sumnje u to da se radi o optuženom, koga je vidjela prilikom njihovog privođenja u školu i za koga joj je njena majka S 2 rekla da se radi o rođaku Ustalom, za Vijeće je sasvim razumljivo da je oštećena S 1 u stanju da na jasan način memoriše lik optuženog kao osobu koja je šest noći zaredom siluje. Pogotovo što radnja odvođenja oštećene iz škole, čin silovanja i njenog vraćanja natrag u školu od strane optuženog, iziskuje duži vremenski period i

neposredni kontakt oštećene i optuženog, tako da je oštećena u mogućnosti da na jasan način memoriše lik optuženog. Silovanje samo po sebi je traumatičan doživljaj koji ostavlja dubok trag u svijesti žrtve.

40. Žalbom odbrane se ispravno ukazuje na pogrešku prvostepene presude u tvrdnji da optuženi siluje oštećenu S 1 sedam noći zaredom, kada i sama oštećena tvrdi da treće noći nije silovana od strane optuženog, ali jeste od drugih lica. Ova manjkavost sama po sebi ne utiče na pravilnost prvostepene presude, budući da izvedeni dokazi potvrđuju da optuženi jeste počinio krivično djelo iz optužnice, na način da je tokom šest noći silovao oštećenu S 1.

41. Vijeće cijeni da prvostepena presuda sadrži dostatne opise i argumentaciju zašto nalazi dokazanim radnje optuženog vezano za tačku 1. izreke presude, a koju argumentaciju odbrana žalbom nije dovela u pitanje.

42. Tačkom 2. izreke prvostepene presude (oslobađajući dio) optuženi Zoran Ilić je oslobođen od optužbe da je počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ, te je u skladu sa članom 189. stav 1. ZKP BiH određeno da troškovi krivičnog postupka, u odnosu na ovog optuženog, padaju na teret budžetskih sredstava. Istovremeno na osnovu člana 198. stav 2. ZKP BiH oštećen S-3 sa imovinskopравnim zahtjevom upućena je na parnicu.

43. Kako nije bilo žalbe u odnosu na ovaj oslobađajući dio prvostepene presude, to je shodno članu 178. stav 2. ZKP BiH ovaj dio prvostepene presude u odnosu na optuženog Zorana Ilića, protekom roka za podnošenje žalbe, postao pravomoćan.

**VI. ŽALBENI OSNOV U SKLADU SA ČLANOM 300. ZKP BIH: ODLUKA O
KRIVIČNOPRAVNOJ SANKCIJI
A. STANDARDI ZA ODLUČIVANJA PO ŽALBI**

44. Žalba na odluku o kazni može se ulagati po dva različita osnova, kako to predviđa član 300. ZKP BiH.

45. Žalba na odluku o kazni može se, prije svega, uložiti na osnovu toga da pretresno vijeće nije primijenilo relevantne zakonske odredbe prilikom odmjeravanja kazne.

46. Međutim, vijeće Apelacionog odjeljenja neće preinačiti odluku o kazni samo zbog toga što pretresno vijeće nije primijenilo sve relevantne zakonske odredbe, već će preispitati odluku o kazni samo ako podnosilac žalbe pokaže da je propust da se primijene sve relevantne zakonske odredbe doveo do nepravilne presude. Ako vijeće Apelacionog odjeljenja smatra da je došlo do nepravilne presude ono će utvrditi odgovarajuću kaznu na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog od strane pretresnog vijeća i pravilno primijenjenog zakona.

47. S druge strane, podnosilac žalbe može osporavati odluku o kazni zbog toga što je pretresno vijeće iskoristilo svoje diskreciono pravo prilikom utvrđivanja odgovarajuće kazne. Vijeće Apelacionog odjeljenja naglašava da pretresno vijeće ima široko diskreciono pravo u utvrđivanju odgovarajuće kazne, pošto je pretresno vijeće u poziciji da najbolje može odmjeriti i ocijeniti dokaze izvedene na glavnom pretresu. Shodno tome, vijeće Apelacionog odjeljenja neće remetiti analizu pretresnog vijeća o otežavajućim i olakšavajućim okolnostima kao ni težinu koja je data tim okolnostima, osim ako podnosilac žalbe ne pokaže da je pretresno vijeće pogrešno koristilo svoje široko diskreciono pravo.

48. Naime, podnosilac žalbe mora pokazati da je pretresno vijeće dalo težinu nebitnim i irelevantnim pitanjima, da nije dalo težinu ili dovoljno težine relevantnim pitanjima, da je napravilo očiglednu grešku u odnosu na činjenice na koje je primjenilo svoje diskreciono pravo ili da je odluka pretresnog vijeća bila u tolikoj mjeri neopravdana, ili jednostavno nepravedna, da vijeće Apelacionog odjeljenja može izvesti zaključak da pretresno vijeće nije koristilo svoje diskreciono pravo na primjeren način.

49. Vijeće Apelacionog odjeljenja uzima u obzir da pretresno vijeće nije obavezno da posebno obrazlaže svaku otežavajuću i olakšavajuću okolnost. Ako je vijeće Apelacionog odjeljenja uvjereni da je pretresno vijeće razmatralo te okolnosti, ono neće izvesti zaključak da je pretresno vijeće nepravilno koristilo svoje diskreciono pravo prilikom utvrđivanja odgovarajuće kazne.

50. U odnosu na krivičnopravnu sankciju, žalbu je podnijela braniteljica optuženog. Braniteljica optuženog nije posebno obrazložila ovaj žalbeni navod, osim što je u žalbi naznačeno da se odluka o kazni osporava jer se osporava i utvrđeno činjenično stanje na kojem je osuđujuća presuda donešena. Ali shodno načelu o proširenom dejstvu žalbe, sadržanom u članu 308.ZKP-a BiH, Vijeće je ispitalo i pravilnost izrečene krivičnopravne sankcije.

51. Vijeće nalazi da je prvostepni sud ispravno cijenio opšta pravila o odmjeravanju kazne imajući u vidu svrhu kažnjavanja, vodeći računa o otežavajućim i olakšavajućim okolnostima i drugim okolnostima sadržanim u članu 41. preuzetog KZ SFRJ. Tako je cijinjena težina povrede zaštićenog dobra te u vezi s tim su cijinjene i posljedice učinjenog dijela, koje se ogledaju u tjelesnim i duševnim patnjama koje je pretrpila oštećena i koje trpi i danas. Tako su od otežavajućih okolnosti uzete u obzir višestruke radnje silovanja i upornost koju je optuženi ispoljio tokom šest noći, gotovo uzastopno, u kojima je silovao oštećenu. Kao otežavajuća okolnost cijinjena je i mlada životna dob oštećene i činjenica da su silovanja koja je optećena doživjela tokom boravka u školi, njeno prvo seksualno iskustvo. Otežavajuća okolnost su fizički i psihički bolove koje je oštećena doživjela usljed preživljene trame izazvane njenim silovanjem.

52. Cijinjene su i olakšavajuće okolnost na strani optuženog, njegov raniji život i činjenicu da nije ranije osuđivan, kao i to da je porodičan čovjek.

53. Prvostepenom presudom uzeto je u obzir da je oštećena sedam noći zaredom silovana od strane optuženog, iako je utvrđeno da treće noći boravka u školi nije silovana od strane optuženog, već od drugih lica, ta činjenica sama po sebi u odnosu na ostale okolnosti koje su cijinjene pri izricanju kazne, nije uticala na pravilnost izrečene kazne zatvora u trajanju od devet godina . Stoga i ovo Vijeće smatra da se sa izrečenom kaznom može ostvari svrha kažnjavanja, te da će izrečena kazna vaspitno djelovati na optuženog, kao i treća lica da ne čine krivična djela, te da utiče na svijest građana o štetnosti krivičnih djela i o pravednosti kažnjavanja počinitelja.

54. U skladu sa svim navedenim, a nalazeći da ne postoje razlozi zbog kojih se presuda pobija žalbama, odlučeno je kao u izreci presude, na osnovu člana 313. u vezi sa članom 310. ZKP-a BiH.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA

Mirza Jusufović

Zapisničar:

Pravna savjetnica

Dženana Deljković Blagojević

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv navedene presude žalba nije dopuštena.